

SISEAUDITI UURINGU TULEMUSED

Ellen Kass
RPTO nõunik

06.09.2023

SISUKORD

Slaid nr

1. Sissejuhatus 3
2. Taust 4
3. Metoodika 5
4. Valimi kirjeldus 6
5. Vastamise statistika 7
6. Juhtkonnaliikmete vastused 8 - 18
7. Siseaudiitorite vastused 19 - 28
8. Teenusepakkujate vastused 29 - 30
9. Järeldused 31 - 33

SISSEJUHATUS

Eesti seadusloome hea tava ning avaliku halduse ja poliitikate kujundamise kultuur nõuab poliitikavalikute ja -otsuste kujundamist põhjalike analüüside alusel.

- ❑ Vabariigi valitsuse seaduse (VVS) kohaselt on rahandusministeeriumi (RM) kohustuseks muu hulgas siseaudiitori kutsetegevuse korraldamise koordineerimine täidesaatva riigivõimu asutustes.
- ❑ Audiitortegevuse seadus (AudS) nõuab RM-lt siseaudiitorite üle järelevalve korraldamist.
- ❑ RM põhimäärus näeb ette, et rahandusteabe poliitika osakond (RTPO) töötab välja poliitikat, valmistab ette õigusaktide eelnõusid ja koordineerib nende rakendamist muuhulgas ka siseauditeerimise valdkonnas.

TAUST

Eelloetletud ülesannete täitmiseks vajaliku teabe kogumiseks viis RTPO 2023. aasta kevadel läbi uuringu tuvastamaks, kuidas hindavad teenuse mõju ja kasulikkust ettevõtte ja/või organisatsiooni (*edaspidi organisatsiooni*) käekäigule nii siseauditi töö tulemuste tarbijad (juhtkonna liikmed) kui ka siseaudiitorid ja siseauditi teenust pakuvad firmad, samuti - millisena näevad nad siseauditi hetkeseisu ja tulevikku.

Uuringu eesmärgiks oli saada kinnitust Siseaudiitorite Rahvusvahelise Instituudi (IIA) poolt kujundatud siseauditi definitsioonis sisalduvale teesile, et "*Siseaudit loob organisatsioonile lisandväärtust selle tegevuse täiustamisele kaasa aidates*".

METOODIKA

Hõlmamaks piiratud ressurssidega võimalikult arvukat sihtgruppi viidi uurimus läbi veebiküsitlusena. Selle tehniliseks teostamiseks kasutati vabavaralist küsitluskeskkonda Survicate.

Eri fookusgruppidesse kuuluvatele isikutele - juhtkonna liikmetele, siseaudiitoritele ja siseauditi teenuse pakkujatele - koostati veidi erinevad küsimustikud, milles põhilise uurimissuuna (siseauditi ja sisekontrolli) küsimused olid siiski samad.

Valimi moodustamiseks saadi organisatsioonide ja ettevõtete ning siseauditi teenuse pakkujate andmed masspäringuga äriregistrist. Siseaudiitorite ankeeti levitas kõigi oma liikmete hulgas Eesti Siseaudiitorite Ühing (ESAÜ).

VALIMI KIRJELDUS

Uuringu sihtgrupp kuulusid 2021.a. käibelt (> 40 MEUR) või varade mahult (> 20 MEUR) suured organisatsioonid, milles eelduste kohaselt võiks olla rakendatud siseauditi funktsioon – on kas loodud siseaudiitori ametikoht / siseauditi üksus või on siseauditi teenus sisse ostetud:

a) avalik sektor

- ▶ täidesaatva riigivõimu asutused (sh. ministeeriumid)
- ▶ avaliku sektori organisatsioonid (nt. riigi olulise osalusega äriühingud ja sihtasutused)

b) ärisektor

- ▶ avaliku huvi üksused (nt. börsiettevõtted, kindlustus- ja pangandus-ettevõtted)
- ▶ rahvusvaheliste äriühingute Eesti tütarettevõtete/ filiaalid

Valimist jäid välja kohalikud omavalitsused, kuna nendelt on Justiitsministeeriumi hiljutise uurimuse raames ka siseauditi kohta arvamust kogutud.

VASTAMISE STATISTIKA

Oodatud vastamise periood oli 08 - 30.mai 2023. Arvesse läksid vastused kuni 10.06.

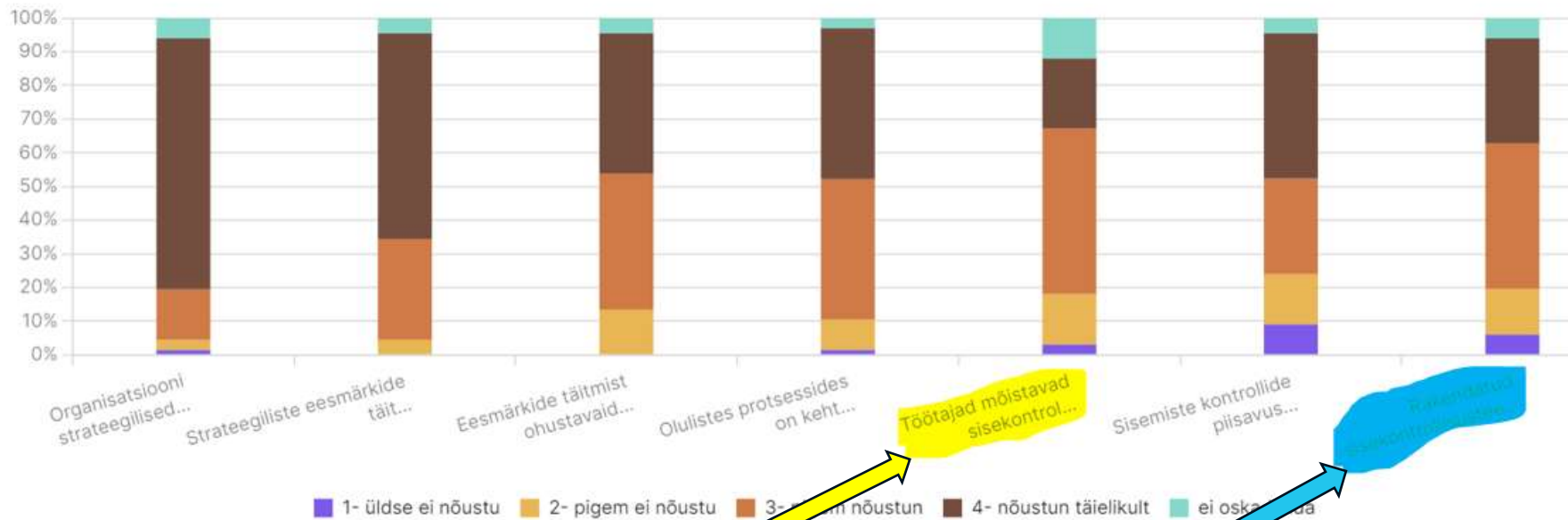
Vastamise protsent oli juhtide osas sarnane tüüpilisele veebiküsitlusele, siseaudiitorite osas ületas tavapärase.

Lõviosa sisulisi vastuseid andnud juhtidest ja siseaudiitoritest pärines avalikust sektorist.

	Juhid	Siseaudiitorid	Teenusepakkujad
Ankeet saadetud	689	286	20
Ankeeti vaadanud	174	140	5
Vähemalt 1 vastus	116	100	4
Sisulisi vastuseid	66	57	3
sh avalik sektor (va KOV)	62%	77%	-
Vastamise %%	9,6	19,9	15

JUHTKONNALIHKMETE VASTUSED

Kuivõrd olete nõus järgmiste sisekontrolli toimimist puudutavate väidetega teie organisatsioonis?



Töötajad mõistavad sisekontrollisüsteemi väärtust organisatsiooni jaoks.

- 1- üldse ei nõustu: 2 (3%)
- 2- pigem ei nõustu: 10 (15%)
- 3- pigem nõustun: 33 (49.2%)
- 4- nõustun täielikult: 14 (20.8%)
- ei oska öelda: 8 (12%)

Rakendatud sisekontrollisüsteem toimib teie hinnangul tõhusalt.

- 1- üldse ei nõustu: 4 (6%)
- 2- pigem ei nõustu: 9 (13.5%)
- 3- pigem nõustun: 29 (43.2%)
- 4- nõustun täielikult: 21 (31.3%)
- ei oska öelda: 4 (6%)

JUHTKONNALIIKMETE VASTUSED

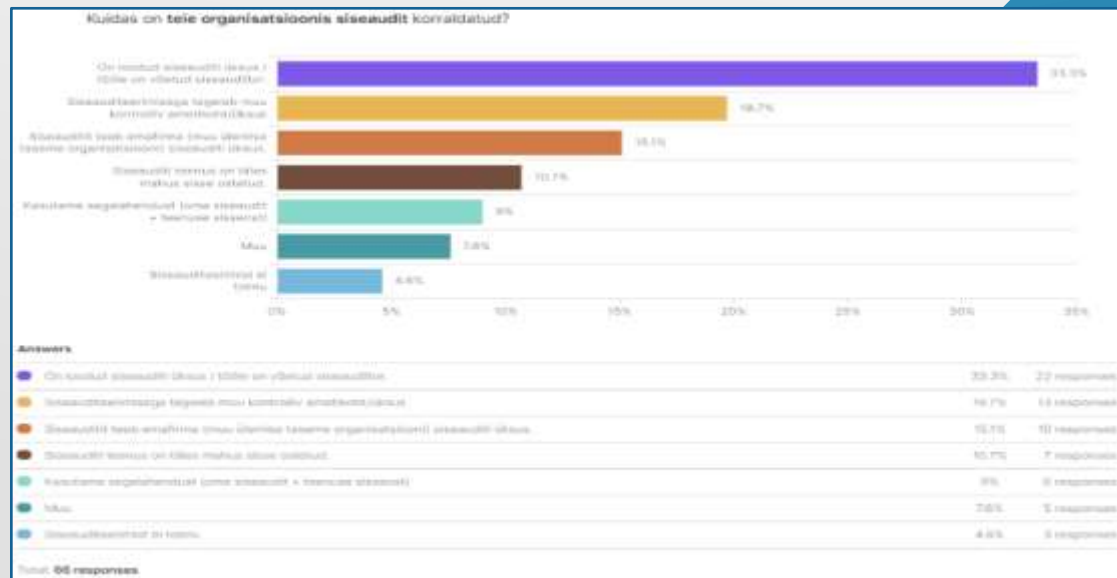
SISEKONTROLLISÜSTEEM <i>Vastused: pigem nõustun + nõustun täielikult</i>	Kõik vastanud (66)		sh avalik sektor (41)	
	arv	osakaal	arv	osakaal
Organisatsiooni strateegilised eesmärgid on kirjalikult määratletud	60	90,9%	38	92,7%
Strateegiliste eesmärkide täitmist mõõdetakse regulaarselt	61	92,4%	37	90,2%
Eesmärkide täitmist ohustavaid riske hinnatakse järjepidevalt	54	81,8%	33	80,5%
Olulistes protsessides on riskide maandamiseks kehtestatud sisemised kontrollid	61	92,4%	37	90,2%
Töötajad mõistavad sisekontrollisüsteemi väärtust organisatsiooni jaoks	47	70,0%	26	63,4%
Siseaudiitor edastab juhtkonnale regulaarselt oma hinnangu sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta	48	72,7%	32	78,0%
Rakendatud sisekontrollisüsteem on tõhus	50	75,8%	31	75,6%

JUHTKONNALIIKMETE VASTUSED

SISEAUDITI KORRALDUS	Kõik vastanud		sh avalik sektor	
	arv	osakaal	arv	osakaal
oma siseaudiitor või siseauditi üksus	23	33%	16	39%
ülemise taseme siseauditi üksus	9	15%	5	12%
segalahendus (oma + sisseost)	6	9%	5	13%
100% sisseost	7	11%	3	7%
siseauditit teeb muu töötaja (ISO audit?)	15	24%	11	27%
meil on sisekontroll	2	3%	1	2%
siseaudit puudub	4	5%	0	0%
KOKKU	66	100%	41	100%

Teenuse 100% sisseostu peamised põhjused:

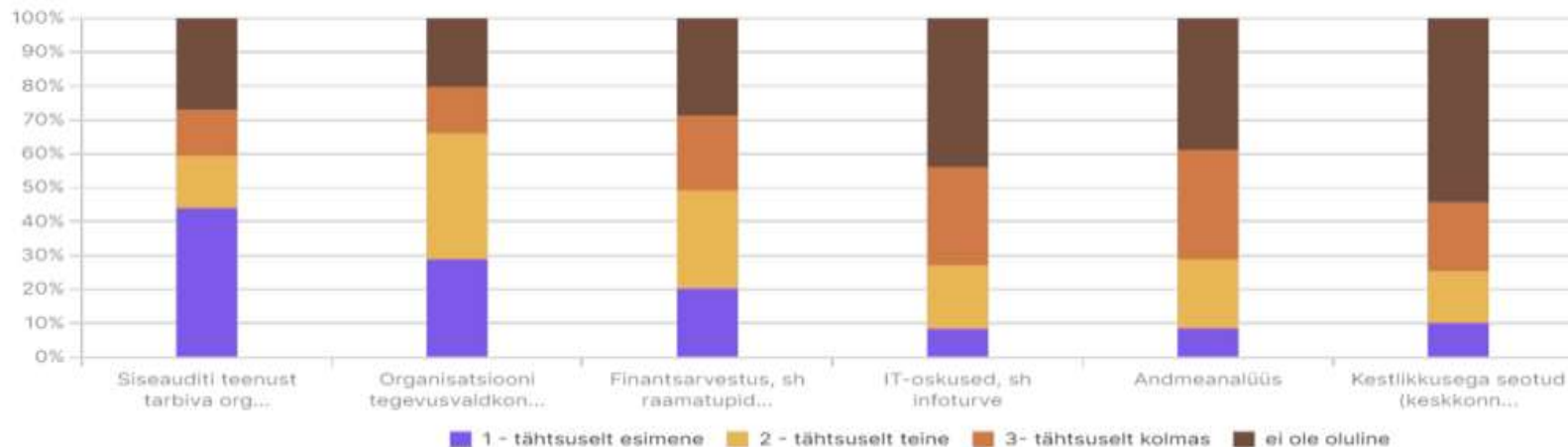
- ▶ teenuse maksumus
- ▶ varasem hea kogemus
- ▶ sobiv sertifikaat



JUHTKONNALIIKMETE VASTUSED

SISEAUDIITORILT OODATAV PÄDEVUS <i>Vastused: tähtsusest 1. ja 2.</i>	Kõik vastanud (66)	sh avalik sektor (41)
Organisatsiooni ja selle tegevusvaldkonna tundmine	70%	73%
Finantsarvestus, sh raamatupidamine	62%	61%
Andmeanalüüs ja teabehaldus	53%	61%
IT-oskused, sh infoturve	50%	49%
ESG - keskkonna-, sotsiaal- ja ühingujuhtimise aspektid	39%	32%

Palun märkige tähtsuse järjekorras kolm kõige olulisemat valdkonda, mille osas peaks siseaudit teie arvates pädev olema.



JUHTKONNALIIKMETE VASTUSED

SISEAUDIT ORGANISATSIOONIS <i>Vastused: pigem nõustun + nõustun täielikult</i>	Kõik vastanud (66)		sh avalik sektor (41)	
	arv	osakaal	arv	osakaal
Siseaudit on kaasatud oluliste juhtimisotsuste tegemisel	31	57%	21	55%
Siseaudiitorilt küsitakse nõu juba oluliste projektide kavandamise faasis	25	46%	18	47%
Siseaudiitor(id) on pädev(ad) organisatsioonile asjakohast nõu andma)	36	67%	25	66%
Siseauditi soovitused on kasuks organisatsiooni protsesside parendamisel	46	85%	40	87%
Siseauditil on teie organisatsioonis positiivne maine	37	69%	24	63%
Siseauditi pakutav lisandväärtus kaalub üles siseauditile tehtava kulu	36	69%	24	63%

Peamised põhjused, miks siseauditi funktsiooni pole rakendatud:

- ▶ siseaudiitorile pole piisavalt tööd
- ▶ siseaudit ei anna organisatsioonile midagi olulist juurde
- ▶ raske on leida sobiva kutsega töötajaid

JUHTKONNALIIKMETE VASTUSED

SISEAUDITI KORRALDUS EESTIS <i>Vastused: pigem nõustun + nõustun täielikult</i>	Kõik vastanud (66)		sh avalik sektor (41)	
	arv	osakaal	arv	osakaal
Siseauditi kohustus avalikkusele olulistes organisatsioonides olgu kehtestatud seadusega	31	53%	21	54%
Nõue siseaudiitori kvalifikatsioonile avalikkusele olulistes organisatsioonides peab olema määratud seadusega	38	64%	23	59%
Erialane kutsetunnistus on siseaudiitori pädevuse peamine tõendus	31	53%	18	46%
Avalikkusele olulistes organisatsioonides peab siseauditi meeskonnas olema vähemalt üks erialast kutsetunnistust omav siseaudiitor	39	67%	25	62%
Siseauditi kvaliteeti tuleb regulaarselt hinnata välise sõltumatu spetsialisti poolt	39	67%	25	62%

JUHTIDE KOMMENTAARID

Kuidas saaks siseaudit teie organisatsioonile suuremat lisandväärtust luua?

Sisulisi kommentaare 44, sh avalikult sektorilt 29 (66%)

- ▶ Juhte tuleb usaldada juhtima – neil peab olema otsustusõigus valida organisatsioonile sobivaim kontrollifunktsioon: on see siis siseaudit, riskijuhtimine, sisekontrolörid või vastavuskontroll.
- ▶ Tagamaks võimekus ministeeriumi kogu valitsemisala allasutuste tegevust perioodiliselt kontrollida, peab suures organisatsioonis olema siseauditi tegijaid rohkem kui üks.
- ▶ Suurendada valdkondade kaetust ja teha rohkem tulevikuvaatega nõuandvaid töid - praegu on valdavad minevikku käsitlevad kindlustandvad tööd.
- ▶ Kaasata siseaudit juba otsuste tegemise faasis nõu andva ja toetava üksuse/isikuna, mitte vaid minevikus toimunu kontrollijana.
- ▶ Pole vaja pikka ja pidulikku auditi raportit (paberit paberi pärast), vaid ülevaatlikumaid ja lühemaid aruandeid ning kiiret ja operatiivset juhtimiskonsultatsiooni.
- ▶ Parenduste registri loomine auditite soovituste täitmise järelevalve tõhustamiseks, lihtsustamaks nii audiitori kui ka auditeeritava tööd.

MURED JUHTIDE VASTUSTEST

- ❖ Juhtide teadlikkus sisekontrolli ja siseauditi valdkonnast vajab parendamist:
 - ✓ viieteistkümnel korral tundusid vastused käima hoopis juhtimiskvaliteedi auditi (ISO-auditi) organisatsioonisiseste läbiviijate (samuti nimetatud siseaudiitoriteks!) kohta.
 - ✓ mõnel juhul kinnitati: „*meil on sisekontroll*“, „*sisekontroll teeb kõik ära*“.
- ❖ Neli vastanut leidsid, et siseaudit ei loo nende organisatsioonile lisandväärtust.
- ❖ Viidati ka siseaudiitori standarditest hälbivale tööstiile: „*Siseaudit peab olema siseaudit, mitte sisekontroll*“.
- ❖ Mitmel puhul tundus, et vastajaks oli hoopis siseaudiitor.
- ❖ Rohkem kui 1/3 avaliku sektori juhtide hinnangul ei mõista nende töötajad sisekontrollisüsteemi olulisust.

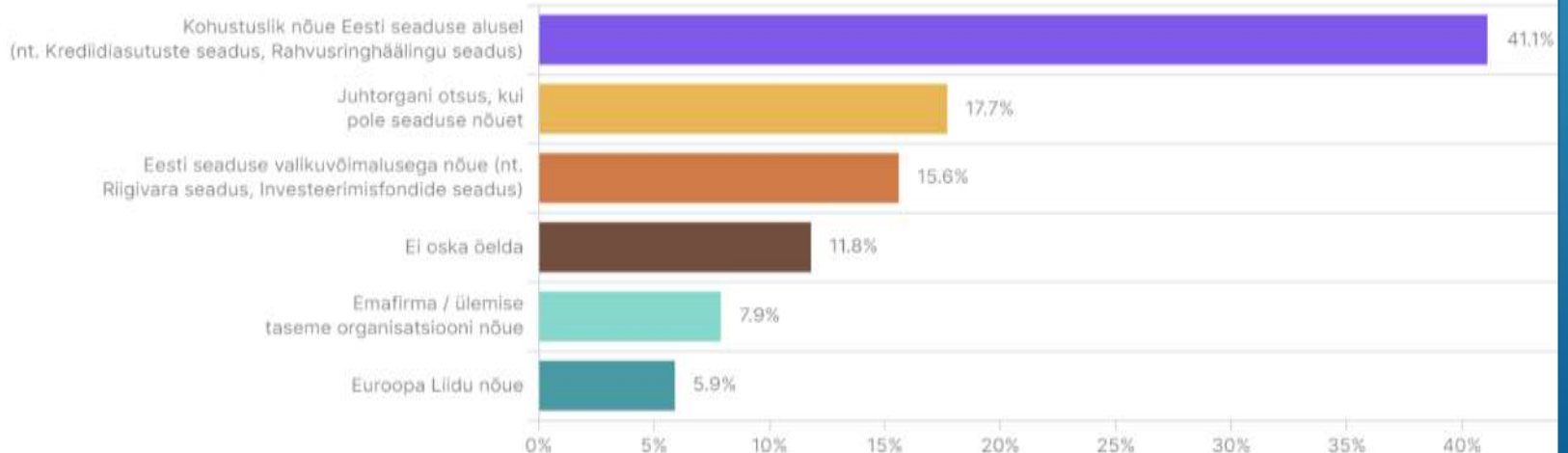
SISEAUDIITORITE VASTUSED

SISEKONTROLLISÜSTEEM <i>Vastused: pigem nõustun + nõustun täielikult</i>	Kõik vastanud (57)		sh avalik sektor (44)	
	arv	osakaal	arv	osakaal
Organisatsiooni strateegilised eesmärgid on kirjalikult määratletud	38	67%	22	50%
Strateegiliste eesmärkide täitmist mõõdetakse regulaarselt	39	68%	29	66%
Eesmärkide täitmist ohustavaid riske hinnatakse järjepidevalt	29	51%	20	45%
Olulistes protsessides on riskide maandamiseks kehtestatud sisemised kontrollid	36	63%	26	59%
Töötajad mõistavad sisekontrollisüsteemi väärtust organisatsiooni jaoks	25	44%	28	64%
Siseaudiitor edastab juhtkonnale regulaarselt oma hinnangu sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta	29	51%	16	36%

SISEAUDIITORITE VASTUSED

SISEAUDITI KORRALDUS	Kõik vastanud		sh avalik sektor	
	arv	osakaal	arv	osakaal
oma siseaudiitor või siseauditi üksus	38	75%	30	79%
ülemise taseme siseauditi üksus	1	2%	-	-
segalahendus (oma + sisseost)	7	14%	5	13%
100% sisseost	2	4%	1	3%
siseauditit teeb muu töötaja	3	6%	2	5%
KOKKU	51	100%	38	100%

Millise nõude alusel siseaudit teie organisatsioonis toimib? Kui teie organisatsioonis toimib siseaudit EL nõude või Eesti seaduse valikuvõimalusega nõude alusel, siis palun täpsustage toimimise alust kommentaaris.



SISEAUDIITORITE VASTUSED

OMA SISEAUDITI (KOHALIK) ÜKSUS (ka 1 siseaudiitor = üksus)	Kõik vastanud	sh avalik sektor
Töötajate keskmine arv siseauditi üksuses	2,9	3,0
Siseauditi üksuse töötajate keskmine staaž siseaudiitorina	37	30
• alla aasta	5%	3%
• 4 – 10 aastat	49%	50%
• üle 10 aasta	46%	47%
Erialaste sertifikaatide olem	107	90
• Certified Internal Auditor® - CIA	14	7
• Certified Government Auditing Professional® - CGAP	25	23
• Eesti atesteeritud siseaudiitor - AS	9	5
• Eesti avaliku sektori siseaudiitor - ASSA	15	13
• vande(finants)audiitor	3	3
• IT-audiitor	4	1
Üksuses pole ühtegi sertifikaati	23	17
Väline kvaliteedihindamine toimus viimase 5 a. jooksul	12	9
üldine vastavus siseaudit standarditega	11	8
osaline vastavus siseauditi standarditega	1	1

SISEAUDIITORITE VASTUSED

SISEAUDIITORILT OODATAV PÄDEVUS <i>Vastused: tähtsusest 1. ja 2.</i>	Kõik vastanud	sh avalik sektor
Organisatsiooni ja selle tegevusvaldkonna tundmine	81%	80%
Riskihaldus	53%	48%
Andmeanalüüs ja teabehaldus	53%	61%
Siseauditeerimise kutsestandardid	42%	45%
IT-oskused, sh infoturve	42%	43%
Finantsarvestus, sh raamatupidamine	33%	30%
ESG - keskkonna-, sotsiaal- ja ühingujuhtimise aspektid	18%	23%

Kommentaaries toodi täiendavalt välja:

- ▶ avalik haldus ja välisvahenditega seonduv
- ▶ personalihaldus
- ▶ protsessi- ja tulemusjuhtimine

SISEAUDIITORITE VASTUSED

SISEAUDIT ORGANISATSIOONIS <i>Vastused: pigem nõustun + nõustun täielikult</i>	Kõik vastanud (57)		sh avalik sektor (44)	
	arv	osakaal	arv	osakaal
Siseaudit on kaasatud oluliste juhtimisotsuste tegemisel	21	37%	18	41%
Siseaudiitorilt küsitakse nõu juba oluliste projektide kavandamise faasis	19	33%	15	34%
Siseauditi ressurss on piisav katmaks organisatsiooni kõiki tegevusi ja üksusi	20	35%	11	25%
Siseauditi soovitused organisatsiooni protsesside parandamiseks leiavad enamasti juurutamist	42	74%	32	73%
Siseauditil on teie organisatsioonis positiivne maine	35	61%	26	59%
Siseauditi pakutav lisandväärtus kaalub üles siseauditile tehtava kulu	37	65%	28	64%

SISEAUDIITORITE VASTUSED

SISEAUDITI KORRALDUS EESTIS <i>Vastused: pigem nõustun + nõustun täielikult</i>	Kõik vastanud (41)		sh avalik sektor (30)	
	arv	osakaal	arv	osakaal
Siseauditi kohustus avalikkusele olulistes organisatsioonides olgu kehtestatud seadusega	33	80 %	26	87 %
Nõuded siseaudiitori kvalifikatsioonile avalikkusele olulistes organisatsioonides peab olema sätestada seadusega	28	68 %	21	70 %
Erialane kutsetunnistus on siseaudiitori pädevuse peamine tõendus	23	56 %	14	47 %
Avalikkusele olulistes organisatsioonides peab siseauditi meeskonnas olema vähemalt üks erialast kutsetunnistust omav siseaudiitor	29	71 %	20	67 %
Siseauditi kvaliteeti tuleb regulaarselt hinnata välise sõltumatu spetsialisti poolt	20	49 %	15	50 %

SISEAUDIITORITE KOMMENTAARID 1

Milliseid meetmeid tuleks siseauditi edendamiseks rakendada?

Sisulisi kommentaare 34, sh avalikult sektorilt 25 (74%)

- ❖ Tõsta juhtide teadlikkust sisekontrollisüsteemi ja siseauditi olemusest - millist väärtust siseaudit võib organisatsioonile anda ja kuidas seda "tööriista" kasutada. Paljud Eesti ettevõtted ei mõista siseauditi vajalikkust ja peavad kulutusi siseauditile mõttetuks.
- ❖ Reklaamida ulatuslikumalt nii siseauditit kui juhtimise olulist töövahendit kui ka siseaudiitori kutset, samuti tutvustada nii Eesti kui teiste riikide parimaid siseauditeerimise praktikaid.
- ❖ Laiendada siseaudiitorite maailmavaadet ja ärilist mõtlemist ning tõsta nende pädevust muuhulgas IT-valdkonnas, protsesside tõhustamisel, siseauditi standardeis.

SISEAUDIITORITE KOMMENTAARID 2

- ❖ Luua arusaadav ja ühene kutsestandard ja seada sisse Eesti enda sertifitseerimissüsteem.
- ❖ Sätestada seadusega siseauditi kohustuslikkuse nõuded (sh sertifikaadid, maht) elutähtsa teenuse pakkuja ja olulise avaliku teenuse üksustes.
- ❖ Lülitada siseauditi ja sisekontrolli valdkond haridusasutuste õppekavadesse.
- ❖ Propageerida auditeerimistarkvara kasutamist siseauditi töö efektiivistamiseks ning kvaliteedi tõstmiseks.
- ❖ Avaliku sektori tarvis leppida siseauditi rakendamiseks kokku põhimõttelised reeglid nõo miinimumprogrammina – et siseauditit saaks rakendada kõige kriitilisemates kohtades kõige otstarbekamal moel lähtuvalt organisatsiooni vajadusest.

SISEAUDIITORITE KRIITIKA

- ❖ Siseauditeerimine Eesti avalikus sektoris on ülereguleeritud – tuleks vähendada kulukaid bürokraatlikke nõudeid.
- ❖ Kaotada ära täidesaatva riigivõimu asutuste siseauditi üksuste eraldiseisev aruandlus RM-le ja üldeeskiri.
- ❖ Siseauditi funktsiooni kvaliteedi hindamiseks ei ole vaja sisse osta välist hindamist - piisab küsida juhtidelt, kas neil on sellest funktsioonist kasu. Kas regulaarsed kvaliteedi hindamised on väikeste siseauditi üksuste otstarbekaim ressursikasutus?
- ❖ Välisel kvaliteedihindamisel ei nähta olulist lisandväärtust, et sinna palju ressursi panna. Siseauditi üksuse väiksuse tõttu piisab auditikomitee poolsest järelevalvest.
- ❖ Välishindamist oleks kõige otstarbekam teha rahandusministeeriumi poolt koordineerituna.

TEENUSEPAKKUJATE VASTUSED 1

- ▶ Kaks kolmest vastanud teenusepakkujast on rahvusvahelise audiitorbüroode keti Eesti allüksused.
- ▶ Mõlemal oli nii 2022 kui 2023 rohkem kui 21 lepingut siseauditi teenuse osutamiseks, millest täisteenuse lepingute osakaal oli ühel <10% ja teisel <60%.
- ▶ Siseauditi teenust osutasid 4 – 6 töötajat, kes omasid lisaks Eesti vandeaudiitori sertifikaadile ka rahvusvahelisi siseaudiitori sertifikaate (CIA, CGAP) ning rahvusvahelisi ISO-audiitorite (IRCA) sertifikaate.
- ▶ Kuigi mõlema hinnangul on siseauditi maine nende klientide juures pigem positiivne, ei näe kumbki, et siseaudiitorilt küsitaks nõu juba oluliste projektide kavandamise faasis.
- ▶ Siiski nõustutakse, et siseauditi soovitud protsesside parandamiseks leiavad enamasti juurutamist.
- ▶ Klientide peamised põhjused siseauditi teenuse ostmiseks:
 - täiskohaga siseaudiitorile pole piisavalt tööd
 - vajatakse mitmekülgsemat siseauditi valdkonna pädevust
 - teenuse hinna/kvaliteedi suhe on parem

TEENUSEPAKKUJATE VASTUSED 2

SISEAUDITI KORRALDUS EESTIS	VASTAJAD		
	1	2	3
Siseauditi kohustus avalikkusele olulistes organisatsioonides olgu kehtestatud seadusega	pigem nõus	pigem nõus	pole üldse nõus
Nõuded siseaudiitori kvalifikatsioonile avalikkusele olulistes organisatsioonides peab olema sätestada seadusega	pigem nõus	täiesti nõus	pole üldse nõus
Erialane kutsetunnistus on siseaudiitori pädevuse peamine tõendus	pigem pole nõus	pigem nõus	pole üldse nõus
Avalikkusele olulistes organisatsioonides peab siseauditi meeskonnas olema vähemalt üks erialast kutsetunnistust omav siseaudiitor	pigem pole nõus	täiesti nõus	pole üldse nõus
Siseauditi kvaliteeti tuleb regulaarselt hinnata välise sõltumatu spetsialisti poolt	pigem pole nõus	pigem pole nõus	pole üldse nõus

JÄRELDUSED 1

(AVALIKU SEKTORI KOHTA)

- Enamus juhtidest (87%) näeb siseauditi soovitud kasu organisatsiooni protsesside parendamisel, 63% hindab, et siseauditi pakutav lisandväärtus kaalub üles siseauditile tehtava kulu ning et siseauditi maine on hea. Ka siseaudiitorite pädevust hinnatakse suuresti (66%) piisavaks.
- 62% juhtide ja 67% siseaudiitorite arvates peaks avalikkusele oluliste organisatsioonide siseauditi töörühmas olema vähemalt üks erialase kutsetunnistusega siseaudiitor.
- Siseauditi kvaliteedi regulaarset hindamist välise sõltumatu hindaja poolt toetab 62% juhte, aga kõigest 50% siseaudiitoreid.
- Avalikkusele olulistele organisatsioonidele siseauditi nõuete sätestamist seadusega toetab valdav osa (70-87%) siseaudiitoritest, kuid kõigest pisut üle poole (54-59%) juhtidest.

JÄRELDUSED 2

(AVALIKU SEKTORI KOHTA)

- Siseaudiitorid hindavad olukorda juhtidest karmimalt:

Väide	juhid	sise-audiitorid
Siseaudit on kaasatud oluliste juhtimisotsuste tegemisel	55%	41%
Siseaudiitorilt küsitakse nõu juba oluliste projektide kavandamise faasis	47%	34%
Siseauditi soovitusi rakendatakse organisatsiooni protsesside parendamisel	87%	73%
Siseauditiil on teie organisatsioonis positiivne maine	63%	59%

- Ainult veerand siseaudiitoritest leiab siseauditi ressursi kõigi valdkondade katmiseks piisava olevat, samas ei küsita pea pooltes organisatsioonides nendelt nõu oluliste projektide kavandamisel ega tähtsate otsuste kujundamisel (mispuhul oleks nappiv ressurss mõistlikumalt kasutatud).
- Segadust tekitab (eriti juhtide hulgas) sama „siseaudiitori“ nimetuse kasutamine erinevate tegijate kohta: **ISO vs IIA**. Sageli pole selge ka sisekontrolli ja siseauditi erisus.

JÄRELDUSED 3

(AVALIKU SEKTORI KOHTA)

- Siseauditi üksuses oli mullu keskmiselt 3 töötajat, pea veerandis üksustest oli ainult üks töötaja (kahes neist nägi struktuur ette 4 ametikohta). Samas kuulusid avalikku sektorisse ka neli rohkem kui 5 töötajaga siseauditi üksust.
- Uusi siseaudiitoreid (staažiga alla aasta) oli kõigest 3%-s vastanud üksustes. Suure kogemusega töötajatest - siseaudiitorite keskmine erialane staaž üle 10 aasta - koosnevad pea pooled üksused.
- Siseaudiitori ametiks sobivaid sertifikaate omas 58% oma siseauditi üksusega organisatsioonide siseaudiitoritest. Ainsatki sobiva erialase sertifikaadiga töötajat polnud 17-s siseauditi üksuses (57% oma siseauditi üksusega vastanutest).
- Siseaudiitori pädevuse tõenduseks peab erialast kutsetunnistust vähem kui pool nii juhtidest (46%) kui ka siseaudiitoritest (47%).



RAHANDUSMINISTEERIUM

AITÄH!

ellen.kass@fin.ee